

Motion till riksdagen 2011/12:Sk336

av Finn Bengtsson m.fl. (M)

Kassalagen

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av eventuella negativa effekter på näringsverksamhet inom kontanthandeln som konsekvens av den nya kassalagen som trädde i kraft årsskiftet 2009/2010.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om en översyn av eventuella negativa effekter på skogen och miljön genom möjligt storskaligt papperslöseri som konsekvens av den nya kassalagen från 2009/2010.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om konsekvensanalys av hur den nu föreslagna skärpningen av kassalagen från år 2012 kan förväntas falla ut.

Motivering

En ny kassalag infördes den 1 januari 2010 i Sverige och gäller alla butiker som hanterar kontantförsäljning, där också kortköp räknas som kontanter, och säljer för mer än fyra prisbasbelopp per år (171 200 kronor). Skatteverket har föreslagit att gränsen sänks till ett prisbasbelopp per år från 2012 (42 800 kronor).

Undantagna från kraven i kassalagen idag är automathandel, torg- och marknadshandel, skattebefriad verksamhet och handel på tillfälliga försäljningsställen. Skatteverket har föreslagit att undantaget för torg- och marknadshandel ska slopas från 2012.

Skatteverket uppskattar att totalt cirka 120 000 kassaplatser berörs av Sveriges totalt 300 000 kassor före 2012 års planerade skärpning av lagen. Kraven på kassasystem kan delas in i två delar, generella krav på funktioner i programmet och krav på certifierad kontrollenhet. Kostnaden för inköp av en certifierad kontrollenhet ligger i storleksordningen 10 000 kronor och uppåt.

Fel! Okänt namn på

Bland de generella kraven handlar det om standardrapporter, logglistor och att vissa funktioner som att till exempel radera transaktioner ska vara omöjliga. Dessutom ska kvitto alltid skrivas ut på papper och erbjudas till kunden. Ett krypterat transaktionsnummer för varje påbörjat kvitto ska sparas i loggfiler. Kvitto måste innehålla namn på såld artikel i klartext. Detta betyder att kassan måste ha ett artikelregister, och det går ej längre att sälja på varugrupp. (källa: www.kassalagen.se).

Skatteverket har efterhand skärpt tolkningen av lagen och numera krävs att alla händelser i kassan ska loggas. Inte bara själva försäljningen, utan också logglistorna ska bland annat även visa när och hur en artikel ändrats, vilka statistiklistor som användarna tittat på.

Skogsindustrin har räknat ut att papperskvittokravet i den nuvarande kassalagstiftningen medför att cirka 25 ton papper förbrukas endast för detta ändamål idag. Extrapolerat till ett år innebär detta 9 000 ton papper eller cirka 60 000 träd. Med en kassalag som även kommer att innefatta torg- och marknadshandel över ett prisbasbelopp per år kan man bara föreställa sig vilket ännu större slöseri detta byråkratiska krav på papperskvitto kommer att medföra, för att inte tala om den sannolikt kraftigt ökade nedskräpningen på torg- och markandsplatser som en sådan lagändring skulle leda till då troligen majoriteten av kunderna är helt ointresserade av att få ett papperskvitto vid denna typ av inköp.

Genom att många kunder vid kontantköp inte heller efterfrågar det i lagens mening obligatoriska papperskvitto som producerats, så finns en risk att detta i sig leder till skattefusk och snedvriden konkurrens. Ärliga näringsidkare hamnar i underläge mot oärliga, då de senare till skillnad från de förra i fall där kunden inte efterfrågar ett kvitto frestas välja att inte bokföra köpet enligt lagens krav, vilket leder till en svart sektor trots kassalagens goda intentioner att önska motverka detta.

Sammantaget med den kostnadsfördyring och byråkratisering som en utvidgning av kassalagen i nuvarande form till att också gälla för torg- och marknadshandel över ett prisbasbelopp per år, så har tidskriften Torg- och Marknadsnytt efter en undersökning uppskattat att nära hälften av alla försäljare på dessa platser idag kommer att överge sin verksamhet. Det vore alltså ett allvarligt slag mot en uppskattad och viktig näringsverksamhet om så skulle bli fallet.

Skatteverkets förslag om en skärpning av kassalagen på flera punkter enligt ovan föregås inte heller av någon mera genomgripande konsekvensanalys över hur den befintliga nya lagen fallit ut avseende en möjlig bättre kontroll av kontanthantering i handeln men på bekostnad av en lika möjlig hämning av utvecklingen av samma näringsverksamheter.

Vi tycker därför det är angeläget att 1) en översyn görs av hur den nya kassalagen fallit ut mot bakgrund av en mycket möjlig negativ påverkan på a) näringsverksamhet inom kontanthandeln och b) miljön genom slöseri med pappersanvändningen i vårt land, samt att 2) denna översyn krävs redovisad innan en eventuell ytterligare skärpning av lagen föreslås. Vidare vill vi att 3) en konsekvensanalys för möjliga effekter av en lagskärpning i sig också görs och redovisas innan ett sådant förslag läggs fast.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 29 september 2011

Finn Bengtsson (M)

Elisabeth Björnsdotter Rahm (M)

*Ann-Charlotte Hammar Johnsson
(M)*

Åsa Coenraads (M)